

Vzdělávací program školní družiny

**při Základní škole a Mateřské škole Příkazy,
příspěvkové organizaci**

Obsah:

1. Charakteristika zařízení	3
2. Obecná charakteristika školní družiny	3
3. Konkrétní cíle.....	3
4. Délka a časový plán vzdělávání	4
5. Obsah a formy	4
6. Organizace činnosti ŠD	6
7. Podmínky přijetí, průběh a ukončování vzdělávání	7
Podmínky přijetí	7
Provozní doba.....	7
Ranní družina.....	7
Odpolední družina	8
Ukončování či změna.....	8
8. Materiální podmínky a užívané prostory	9
9. Personální podmínky	9
10. Ekonomické podmínky	10
11. Zajištění bezpečnosti i ochrany zdraví.....	10
12. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	10

1. Charakteristika zařízení

Školní družina se nachází v budově Základní školy Příkazy. Zřizovatelem je Obec Příkazy. ŠD není pokračováním školního vyučování, tvoří mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Formou her a zájmové činnosti získávají nové vědomosti a poznatky.

2. Obecná charakteristika školní družiny

Školní družina se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání, zákonem o státní správě a samosprávě, rozhodnutím zřizovatele a směrnicemi školy. Určuje pravidla provozu a má vnitřní řád ŠD.

Školní družina slouží jako výchovně – vzdělávací zařízení. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky.

3. Konkrétní cíle

- Zkoušíme společně rozvíjet osobnost každého jedince, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život.
- Podporujeme získávání všeobecného vzdělání.
- Snažíme se o pochopení a uplatňování zásad demokracie a základních lidských práv.
- Podporujeme uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti.

- Osvojujeme si základní hodnoty, na nichž je založena naše společnost.
- Besedujeme o životním prostředí, jeho ochraně a o bezpečnosti a ochraně zdraví.
- Snažíme se o získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako svobodná osobnost působící na své okolí.
- Zkoušíme dokončovat všechny započaté činnosti.
- Snažíme se o efektivní komunikaci s vrstevníky i s dospělými osobami.
- Zkoušíme plánovat a samostatně se rozhodovat o svých činnostech.
- Připravujeme se na um přijmout kompromis a respektovat dohodnutá pravidla.
- Dbáme na práva svá i práva druhým, neopomínáme ani povinnosti.
- Snažíme se orientovat v možnostech využití volného času.
- Dbáme na své zdraví i na zdraví ostatních kolem nás.

4. Délka a časový plán vzdělávání

Školní družina uskutečňuje vzdělávání podle školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP), pro nějž není vydán rámcový vzdělávací program. ŠVP tak vychází z potřeb školy, není omezen časově a je vytvořen na jeden školní rok s možností aplikace v dalších obdobích. Po celou dobu vzdělávání účastník rozvíjí klíčové kompetence.

5. Obsah a formy

Obsah vzdělávání

Obsahově se inspirujeme kapitolou *Člověk a jeho svět*, určenou pro 1. stupeň základních škol, vzhledem k tomu, že ŠD navštěvují žáci 1. až 4. třídy. Tato kapitola má své podoblasti, které budou vzájemně prolínat.

Místo, kde žijeme – Společně poznáváme nejbližšího okolí a obec, ve které žijeme. Podnikáme vycházky do okolí školy, snažíme se o zdravé zásady bezpečné cesty do

školy a ze školy, poznávání různých služeb v obci (návštěva knihovny, pošty, obchodu nebo třeba obecního úřadu a podobně). Hrajeme si na policii, hasiče nebo záchrannou službu a osvojujeme si důležitá telefonní čísla, zařazujeme dopravní výchovu, kreslíme dopravní značky, prostředky, atd. Zařazujeme výtvarnou tvorbu nad tématy, jako jsou naše obec, nejhezčí místo v místě mého bydliště, pracovní tvořivost z přírodnin z místa mého bydliště, atd.

Lidé kolem nás - Společně si budeme osvojovat vhodné chování a jednání mezi lidmi. Formou hry se snažíme o uvědomování si významu a podstaty tolerance, empatie a vzájemné úcty. Žáci si osvojují, jak se vhodně seznamovat s druhými lidmi, jak správně pozdravit dospělého a kamaráda. Vyzkoušíme si v praxi verbální i neverbální komunikaci, rozvoj svých vyjadřovacích schopností, ale také schopnost naslouchat a být tolerantní k odlišným názorům lidí ve skupině. Dbáme se na vytváření si kladného vztahu ke spolužákům a pozitivního klimatu v oddělení.

Lidé a čas – Zaměřujeme se na budování si správného režimu dne a jeho následného dodržování. Prozkoumáváme, jaký časový sled máme po celý den v pracovním týdnu a jak je odlišný vzhledem ke dnům volna. Učíme se znát roční období a umět je charakterizovat (rok, měsíc, týden). Věnujeme se vánočním zvykům a tradicím, výzdobě ŠD, poslechu a zpěvu vánočních koled, velikonočním zvykům, atd.

Rozmanitosti přírody – Snažíme si rozšířit si znalosti o přírodě živé i neživé. Pozorujeme, jaké děje se promítají v přírodě. Navštěvujeme okolí školy, les a podnikáme vycházky do blízkého i vzdálenějšího okolí. Zjištěné jevy se snažíme zachytit výtvarnou tvorbou nebo je využíváme při didaktických hrách. Snažíme se být ohleduplní k přírodě.

Člověk a jeho zdraví – Žáci poznávají především sami sebe. Získávají informace o prevenci před nemocemi, o zdravém životním stylu o odpovědnosti za své zdraví. Zařazujeme péči o osobní hygienu, prevenci úrazů a besedy o bezpečnosti při všech činnostech.

Formy vzdělávání

- **Pravidelná činnost** je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru.
- **Příležitostné akce** nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností. Jsou to např. besídky, slavnosti, výlety, různá vystoupení.
- **Spontánní aktivity** zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku, spontánní hry v rámci pobytu žáků v takzvané koncové družině.
- **Odpočinkové činnosti:** klidové činnosti (poslechové činnosti, individuální hry), aktivní odpočinek (rekreační činnosti), které kompenzují jednostrannou zátěž během školního vyučování.

6. Organizace činnosti ŠD

Ranní provozní doba ŠD je od 6 hodin a děti jsou přijímány do 7:10, vše v Mateřské škole Příkazy, odkud jsou pak pod dozorem dovedeny včas na začátek vyučování. Odpolední část ŠD začíná 11:25 a končí 16:30.

- 6 – 7:30 Individuální hry, společenské hry, odpočinek
- 11:25 – 13:00 Příklad dětí z vyučování, hygiena oběd, odpočinková činnost (četba, poslech pohádky, relaxační cvičení, individuální hry)
- 13:00 – 15:00 Hlavní odpolední činnosti (pobyt venku, zájmové výchovné činnosti)
- 15:00 – 16:30 Odpočinkové činnosti, příprava na vyučování – didaktické hry, individuální hry, koncová služba, vyzvedávání dětí
- 16:30 Ukončení činnosti ŠD

7. Podmínky přijetí, průběh a ukončování vzdělávání

Podmínky přijetí

Podmínkou přijetí je řádně vyplněná přihláška a souhlas zákonných zástupců s ujednáními uvedenými na přihlášce, povinnou součástí je i písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka ze školní družiny.

Do ŠD budou přednostně přijímáni žáci v následujícím pořadí:

1. prvních ročníků
2. dojíždějící z Hynkova
3. nižších ročníků
4. z jiných závažných důvodů

Základní organizační jednotkou je oddělení. ŠD při ZŠ a MŠ Příkazy, příspěvkové organizace má 2 oddělení. Rejstříkové kapacita byla navýšena na 71 žáků. Každé oddělení může být naplněno počtem maximálně 30 žáků.

V případě přihlášených žáků do ŠD více než 36, což představuje kapacitu prostor ŠD v přízemí, budou děti z 2. oddělení využívat učebnu III.

Provozní doba

Provozní doba ŠD je od pondělí do pátku.

Ranní družina

Ranní družina je řešena formou docházky žáků školní družiny do mateřské školy v okrajovém úseku dne (informace MŠMT, odbor 22, čj. 17878/2011-22).

Provoz ranní družiny v MŠ

6.00 – 7.10

Poté žáky přebírá pověřená paní učitelka MŠ a odvádí žáky do školy. Dohled v MŠ končí předáním žáka pověřené osobě v ZŠ.

Dohled nad žáky v MŠ probíhá v ranních hodinách, kdy ještě nejsou přítomny všechny děti zapsané do MŠ, není tedy překračována početní ani prostorová kapacita mateřské školy. Činnosti jsou v tuto dobu organizovány tak, aby děti i žáci měli prostor pro volnou hru, individuální činnost.

Odpolední družina

Provoz odpolední družiny

11.25 – 16.30

11.25 - 12.00	příchod žáků z vyučování, hygiena
12.00 - 13.00	oběd, odpočinková činnost (četba, poslech pohádky, relaxační cvičení)
13.00 -15.00	hlavní odpolední činnosti (pobyť venku, zájmové výchovné činnosti)
15.00 - 16.30	odpočinkové činnosti, příprava na vyučování, koncová služba, vyzvedávání dětí
16.30	ukončení činnosti ŠD

Ukončování či změna

1. Odhlášení či změna pravidelné docházky je neprodleně oznámena paní vychovatelce a provedena i písemnou formou.
2. Evidence činností, žáků, docházky a poučení o BOZP je vedena v Přehledu VVP za každé oddělení zvláště příslušnou vychovatelkou.
3. Krajním opatřením je možné vyloučení ze ŠD.
4. Vyloučení ze ŠD rozhodne ředitelka školy zejména:
 - pokud žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek
 - ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních
 - dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD
 - nebo z jiných zvláště závažných důvodů
5. Toto rozhodnutí projedná ředitelka předem se zákonnými zástupci žáka, vyhotoví o něm písemný zápis a informuje zřizovatele.
6. Tento akt nemá povahu správního řízení.

8. Materiální podmínky a užívané prostory

- ŠD je nepravidelně doplňována hračkami, pomůckami a jiným potřebným materiálem. Doplnění se uskutečňuje dle možností a po domluvě s ředitelkou školy
- Starší vybavení ŠD se snažíme obnovovat za nové a lépe vyhovující
- Prostory jsou s odpovídající čistotou, teplotou vzduchu a přiměřeným osvětlením
- Prostory ŠD se nachází v budově školy, v přízemí, od roku 2016 se prostory pro družinu nachází i v 1. patře budovy školy z důvodu uspokojení všech zájemců o ŠD. Pro činnosti ŠD jsou využívány i další prostory školy, v těchto případech je třeba řídit se řády těchto učeben. Často je využíváno hřiště TJ Sokola Příkazy.
- Podlahová krytina umožňuje snadné čištění, které je prováděno denně. Koberce jsou v místech určených ke hrám či jiným činnostem na zemi.
- ŠD je vybavena mimo jiné i audiovizuální technikou. Pořad v televizi nebo videopořad, pokud bude do programu ŠD zařazen, bude sloužit především jako motivace k výtvarnému vyjádření příběhu, navození rozhovoru na dané téma, k dramatické hře.

9. Personální podmínky

Zájmové vzdělávání ve školní družině zajišťují dvě vychovatelky, které splňují kvalifikační předpoklady podle §16 zákona 561/2004 Sb., o pedagogických pracovnících. Vychovatelky se dále vzdělávají, buď formou samostudia, nebo v organizovaných formách dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

10. Ekonomické podmínky

Provoz školní družiny je financován z prostředků zřizovatele. Zájmové vzdělávání je poskytováno za úplaty dle § 11 vyhlášky č.74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání v platném znění. Výše úplaty činí 50,- Kč měsíčně. Forma a způsob hrazení úplaty, podmínky pro možnost prominutí úplaty jsou rozpracovány ve „Vnitřním řádu školní družiny“.

11. Zajištění bezpečnosti i ochrany zdraví

Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZ jako ve školním řádu, pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny (např. tělocvičnu), řídí se příslušnými řády pro tuto učebnu. Při pobytu ŠD na hřišti TJ Sokola Příkazy žáci dodržují řád tohoto hřiště a důsledně dbají pokynů vychovatelky. Žáci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZ a záznam o poučení je uveden v třídní knize oddělení. Všichni zaměstnanci školy jsou při vzdělávání a během souvisejícího provozu školy povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování, poskytovat jim nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

12. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracují vychovatelky školní družiny úzce se školou, především při stanovení vhodných forem integrace a forem práce. Jsou seznámeny se závěry odborného posudku žáka vydaného školským poradenským zařízením. Třídní učitelé a zákonní zástupci jsou povinni informovat o všech změnách zdravotního stavu dítěte.